

6. Fiskalni tokovi i politika

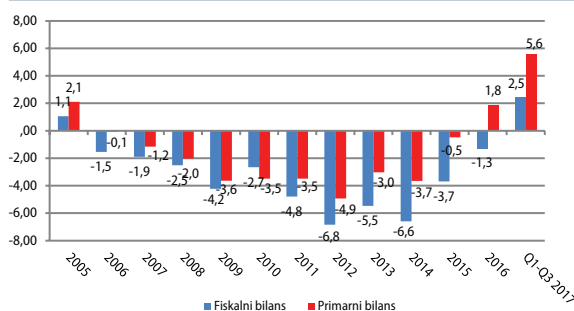
U je Q3 je ostvaren fiskalni suficit od 37,8 mlrd. dinara (3,3% BDP)-a, kao rezultat daljeg rasta javnih prihoda i umerenog pada javnih rashoda. Rast javnih prihoda u Q3 posledica je nastavka rasta poreskih prihoda, koji je bio široko rasprostranjen na sve poreske oblike (najveći rast je zabeležen kod poreza na dobit i PDV-a), dok su neporeski prihodi osetno opali. Javni rashodi su u Q3 zabeležili umereni pad, pre svega usled snažnog pada kapitalnih rashoda, kao i umerenog pada rashoda na kamate, plate i penzije. Kapitalni rashodi u prvih devet meseci tekuće godine su bili za 13,2% manji nego u prethodnoj godini i iznosili su svega 2,3% BDP-a, što se ocenjuje negativno. Na nivou prva tri kvartala 2017. godine fiskalni suficit iznosio je 82 mlrd. dinara (2,5% BDP-a). Fiskalni rezultat u prvih devet meseci tekuće godine je znatno bolji u odnosu na prethodnu godinu, kao i u odnosu na plan, usled osetnog rasta naplate poreskih i neporeskih prihoda, slabe realizacije kapitalnih rashoda i ušteda na rashodima kamata, pre svega usled aprecijacije kursa. Procenjuje se da bi u 2017. godini fiskalni suficit mogao da iznosi oko 0,5-0,7% BDP-a (20-30 mlrd. dinara), dok bi primarni suficit mogao da iznosi oko 3,5-3,7% BDP-a. Ostvarivanje visokog fiskalnog suficita, uz izrazito niske kapitalne rashode, u periodu kada privreda raste po stopi koja je osetno niža od očekivane, ocenjuje se kao neadekvatno, tako da bi u narednom periodu trebalo kroz osetno povećanje kapitalnih i drugih produktivnih rashoda (na obrazovanje, nauku, inovacije) smanjiti restriktivnost fiskalne politike. Prema nezvaničnim informacijama, u 2018. se planira fiskalni deficit od oko 0,7% BDP-a, uz povećanje kapitalnih rashoda na oko 3,6% BDP-a, što se ocenjuje kao ispravno, uz napomenu da je potrebno unaprediti proces planiranja i realizacije kapitalnih rashoda, kako bi se postavljeni planovi i realizovali. Uticaj povećanja kapitalnih rashoda na privredni rast zavisice o njihove strukture, tj. od toga da li se dodatni izdaci odnose na infrastrukturu i nabavku dobara u zemlji ili na nabavku kapitalnih dobara iz inostranstva. Zaključenje novog aranžmana sa MMF-om, koji bi trebalo da bude fokusiran pre svega na restrukturiranje javnih i državnih preduzeća, bi bilo poželjno, budući da bi povećalo izgleda za uspešan završetak tih reformi. Javni dug je na kraju septembra 2017. iznosio 65,2% BDP-a, što je za oko 7% BDP-a manje nego na kraju 2016. godine, pre svega usled realne aprecijacije dinara prema dolaru i evru, kao i usled povoljnih tekućih fiskalnih trendova.

Fiskalne tendencije i makroekonomske implikacije

U Q3 ostvaren je fiskalni suficit od 37,8 mlrd. dinara (3,3% BDP-a)...

U Q3 nastavljen je realan međugodišnji rast javnih prihoda, koji je ipak nešto sporiji nego u prethodnim kvartalima, i predstavlja neto efekat široko rasprostranjenog rasta poreskih prihoda i pada neporeskih prihoda. U Q3 je nastavljeno i realno smanjenje javnih rashoda, čemu je najviše doprineo snažan pad kapitalnih rashoda i osetan pad rashoda na kamate. U Q3 je ostvaren konsolidovani fiskalni suficit od 37,8 mlrd. dinara (3,3% kvartalnog BDP-a), a kada se isključe rashodi kamata, primarni suficit je iznosio oko 69 mlrd. dinara (oko 6% kvartalnog BDP-a).

Grafikon T6-1. Srbija: Konsolidovani fiskalni bilans i primarni bilans (% BDP)

Izvor: Obračun QM-a

...dok u periodu Q1-Q3 fiskalni suficit iznosi 82 mlrd. dinara (2,5% BDP-a)

U prva tri kvartala 2017. godine konsolidovani fiskalni suficit je iznosio 82 mlrd. dinara (2,5% devetomesečnog BDP-a), dok je primarni suficit iznosio 186 mlrd. dinara (5,6% BDP-a). Ostvarivanje visokog fiskalnog suficita u periodu kada privreda raste po stopi koja je osetno niža od očekivane, ocenjuje se kao neadekvatno, tako da bi u narednom periodu trebalo kroz osetno povećanje kapitalnih rashoda smanjiti restriktivnost fiskalne politike.

U Q3 je nastavljen snažan rast poreskih prihoda...

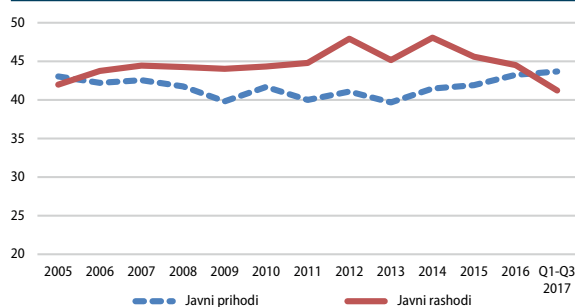
...koji je široko rasprostranjen

U Q3 2017. godine nastavljen je znatan realan međugodišnji rast poreskih prihoda (za 5,1%), a (desezonirani) poreski prihodi su zabeležili i realan rast (za 1%) u odnosu na prethodni kvartal. Na nivou prva tri kvartala poreski prihodi su ostvarili realan međugodišnji rast od 5,7%.

Rast poreskih prihoda u Q3 je bio široko rasprostranjen, budući da je realno povećanje zabeleženo kod svih vrsta poreskih prihoda, pri čemu je taj rast bio najizraženiji kod prihoda od poreza na dobit preduzeća (15,8%) i PDV-a (9,4%). Prihodi od PDV-a su i u oktobru nastavili snažan realan međugodišnji rast (za 9,2%). Rast prihoda od poreza na dobit preduzeća posledica je rasta profitabilnosti privrede Srbije u 2016. godini (o čemu je reči bilo u QM 48), budući da se porez na dobit u 2017. plaća akontativno, svakog meseca, na bazi rezultata ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini. Rast prihoda od PDV-a, predstavlja posledicu delovanja većeg broja faktora, kao što su rast uvoza (PDV na uvoz je realno porastao za preko 8%), a moguće i posledica rasta registrovanog prometa dobara i usluga u zemlji (PDV na promet u zemlji je realno porastao za

preko 13%). Rast prihoda od PDV-a može predstavljati i posledicu nastavka napora na suzbijanju sive ekonomije i efikasnije naplate poreza, ali i usporavanja povraćaja PDV-a obveznicima koji su to pravo ostvarili. Koeficijent C-efikasnosti, koji opisuje relativni stepen naplate PDV-a, je tokom 2015. i 2016. snažno rastao, da bi u prva dva kvartala 2017. uglavnom stagnirao, dok je u Q3 umereno porastao, gotovo dostigavši nivo iz 2012. godine (Grafikon T 6-2.). Rast koeficijenta C-efikasnosti može predstavljati posledicu efikasnije naplate, ali i sporije refundacije PDV-a.

Grafikon T6-2: Anualizovani koeficijent C-efikasnosti u Srbiji

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

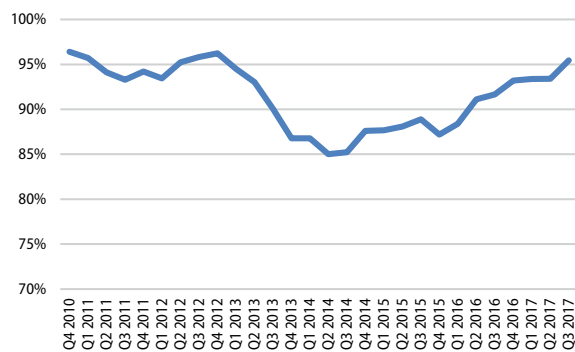
Nakon usporavanja u prethodnom kvartalu, prihodi od akciza su u Q3 zabeležili blagi realan međugodišnji rast, pri čemu je rast prihoda od akciza na naftne derivate bio snažniji od rasta prihoda od akciza na duvanske proizvode. Prihodi od poreza na dohodak i doprinosa su takođe u Q3 nastavili umeren realan međugodišnji rast (za 4% i 3% respektivno), što se uglavnom objašnjava blagim rastom zarada i formalne zaposlenosti.

Neporeski prihodi su u Q3 osetno opali, ali su na nivou Q1-Q3 i dalje veći od plana

Neporeski prihodi su u Q3 bili realno manji za 16,5% u odnosu na isti period prethodne godine, dok je na nivou prva tri kvartala 2017. nivo neporeskih prihoda realno manji za 5,4%, u odnosu na isti prva tri kvartala 2016. godine. Ipak, međugodišnje smanjenje neporeskih prihoda u periodu Q1-Q3 je i dalje sporije od plana, koji je predviđao da neporeski prihodi u 2017. budu za četvrtinu manji nego u 2016. godini.

Javni rashodi su u Q3 umereno opali, čemu je znatno doprineo pad kapitalnih rashoda

Grafikon T6-3. Srbija: Konsolidovani javni prihodi i javni rashodi (% BDP)¹

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Javni rashodi su u Q3 2017. godine umereno realno opali (za 3,6%) u odnosu na isti period prethodne godine, što je posledica snažnog pada kapitalnih rashoda, blagog pada rashoda na plate i penzije, kao i osetnog pada rashoda na kamate. Pad rashoda za plate predstavlja posledicu smanjenja broja zaposlenih u javnom sektoru (za 1,9%), usled zamrzavanja zapošljavanja, kao i niske indeksacije zarada, dok je smanjenje rashoda na penzije posledica primene oštrijih pravila za penzionisanje (koja su uticala na smanjenje broja penzionera u 2017. za oko 0,7% u odnosu na prošlu godinu) i niske indeksacije. Rashodi kamata su u Q3 2017. bili realno manji (za

¹ Javni rashodi* su korigovani za jednokratne izdatke na subvencije i penzije u decembru 2014. i 2015. godine

4%) nego u Q3 2016, dok je na nivou prva tri kvartala iznos rashoda na kamate realno manji za 8%, tj. za oko 5 mlrd. dinara, u odnosu na isti period prethodne godine. Pad rashoda na kamate predstavlja većim delom posledicu aprecijacije kursa dinara prema evru i dolaru, te finansiranja otplate starijih skupih kredita novim zaduživanjem pod povoljnijim uslovima, usled stabilizacije javnih finansija i opšte povoljnih uslova zaduživanja na svetskom i domaćem finansijskom tržištu.

Kapitalni rashodi nastavljaju pad i iznose svega 2,3% BDP-a...

Kapitalni rashodi su u Q3 2017. ponovo zabeležili znatan međugodišnji pad (za 23,1%), dok su na nivou prva tri kvartala, kapitalni rashodi realno manji za 13,2% u odnosu na isti period prethodne godine, iako je planirano da oni u 2017. godini budu veći za oko 6% u odnosu na prethodnu godinu, što se verovatno neće ostvariti. Posledično, u prva tri kvartala kapitalni rashodi su iznosili svega 2,3% devetomesečnog BDP-a.

...što se ocenjuje kao negativno, budući da fiskalni prostor postoji, a da je rast privrede spor

Sporija realizacija i nizak nivo kapitalnih rashoda se ocenjuju negativno, budući da privreda u 2017. godini raste sporije od plana, a da su ukupni fiskalni rezultati pozitivni, te da postoji fiskalni prostor i potreba ne samo za realizaciju kapitalnih rashoda u skladu sa planom, već i za njihovo osetno povećanje.

Fiskalni rezultat u prva tri kvartala 2017. je za oko 90 mlrd. dinara bolji u odnosu na plan...

Polazeći od unutargodišnje dinamike javnih prihoda i javnih rashoda u prethodnim godinama, procenjuje se da je fiskalni rezultat ostvaren u prvih devet meseci 2017. godine bolji u odnosu na plan za oko 90 mlrd. dinara, od čega se više oko 2/3 (tj. oko 60 mlrd. dinara) duguje većoj naplati poreza, oko trećina (oko 25 mlrd. dinara) većoj naplati neporeskih prihoda, dok se javni rashodi uglavnom realizuju u skladu sa planom. Pozitivno odstupanje poreskih prihoda u odnosu na plan, posledica je rasta profitabilnosti privrede u 2016. godini (usled poboljšanja odnosa razmene i smanjenja troškova kapitala), osetnog rasta uvoza, a moguće i nešto bolje naplate poreza i odlaganja povraćaja PDV-a. Javni rashodi su, ukupno posmatrano, realizovani u skladu sa očekivanom unutargodišnjom dinamikom, iako su neke kategorije rashoda (javne investicije i kamate) znatno manje od plana.

U 2017. bi mogla da bude ostvaren fiskalni suficit od oko 0,5% BDP-a

Ukoliko se trendovi u pogledu dinamike javnih prihoda i javnih rashoda ostvareni u periodu januar–septembar 2017. nastave i u ostatku godine, te ne bude ponovnog preuzimanja negarantovanih obaveza javnih i državnih preduzeća od strane države, konsolidovani sektor države bi u 2017. godini mogao da ostvari suficit od oko 0,5-0,7% BDP-a (oko 20-30 mlrd. dinara). Iako je takav rezultat pozitivan, iz perspektive dinamike javnog duga, ocenjuje se da bi u uslovima sporog privrednog rasta, trebalo voditi manje restriktivnu fiskalnu politiku, što podrazumeva povećanje produktivnih izdataka – javnih investicija u infrastrukturu, te ulaganja u obrazovanje, naučno-istraživačke aktivnosti i podsticanje inovacija.

Opšti fiskalni okvir za 2018. se ocenjuje kao adekvatan

Prema najavama, u 2018. godini je planirano povećanje plata u javnom sektoru za 5-10%, te povećanje penzija za 5%. Ukoliko bi nominalni BDP u narednoj godini porastao za 5-6%, najavljeno povećanje, najavljena indeksacija penzija bi obezbedila dalje smanjenje učešća rashoda na penzije u BDP-u, što se ocenjuje kao opravdano, dok bi udeo rashoda na plate ostao nepromenjen, iako je potrebno dalje smanjenje tog učešća. Prema malom broju dostupnih informacija, fiskalni okvir za 2018. godinu predviđa konsolidovani fiskalni deficit od oko 0,7% BDP-a, uz osetno povećanje kapitalnih rashoda, na oko 3,6% BDP-a. Takav fiskalni okvir, ukoliko bude pretočen u Zakon o budžetu i finansijske planove za 2018. godinu, bi se mogao oceniti kao adekvatan, i u pogledu fiskalnog bilansa i u pogledu promene strukture javnih rashoda, kako iz perspektive održivosti javnih finansija, tako i iz perspektive uticaja na dinamiku privrednog rasta. Ipak, prema dostupnim informacijama, deo povećanja kapitalnih rashoda posledica je nabavke vojne opreme iz inostranstva, kao i početka realizacije nekih infrastrukturnih projekata po međudržavnom sporazumu sa Kinom. Stoga će uticaj povećanja kapitalnih rashoda na privredni rast zavisiti od toga da li se taj prirast većim delom odnosi na dodatnu nabavku kapitalnih dobara iz inostranstva ili na realizaciju infrastrukturnih projekata uz angažovanje domaćih faktora proizvodnje. Osim toga, pomenuti efekat će zavisiti i od efikasnosti realizacije kapitalnih rashoda, budući da je u 2017. godini ta realizacija bila osetno slabija u odnosu na plan.

Da bi se do sada ostvareni rezultati na polju fiskalne konsolidacije očuvali, a rizici ponovnog rasta fiskalnog deficita i javnog duga smanjili, bilo bi poželjno da početkom 2018. godine bude

Zaključenje novog aranžmana za MMF-om bi povećalo izgleda za sprovođenje važnih strukturnih reformi

Javni dug Srbije na kraju septembra 2017. iznosio je 24,1 mlrd. evra (65,2% BDP-a)...

...a sa dugom lokalnih zajednica – 66,2% BDP-a

zaključen novi aranžman sa MMF-om, koji bi se pre svega fokusirao na restrukturiranje javnih i državnih preduzeća i neke od ključnih strukturnih reformi neophodnih za ubrzanje privrednog rasta u budućnosti.

Analiza kretanja javnog duga

Na kraju jula 2017. godine javni dug Srbije iznosio je 24,1 mlrd. evra (65,2% BDP), a uključujući i negarantovani dug lokalnih zajednica oko 66,2% BDP-a, što je za oko 200 miliona evra više nego na kraju prethodnog kvartala, a za oko 700 miliona evra manje u odnosu na kraj 2016. godine. Rast duga u Q3 posledica je uglavnom dodatnog zaduživanja na domaćem tržištu, verovatno u cilju obezbeđenja sredstava neophodnih za otplatu duga po evroobveznicama, u iznosu od 770 miliona evra, koji je dospelo u novembru 2017. godine.

U relativnom iznosu, dug je na kraju septembra 2017. bio za oko 7% BDP-a manji u odnosu na kraj 2016, zbog toga što nije bilo potrebe za neto zaduživanjem u ovom periodu usled ostvarenog fiskalnog suficita, usled aprecijacije kursa, kao i zbog blagog rasta BDP-a. Posmatrano po strukturi duga, uočava se da je u prva tri kvartala tekuće godine došlo do smanjenja i direktnog duga (za oko 400 miliona evra) i indirektnog duga (za oko 300 miliona evra). Osim toga, u navedenom periodu je došlo i do promene strukture direktnog duga, tako da je unutrašnji dug osetno povećan (za oko 350 miliona evra), dok je spoljni dug smanjen (za oko 750 miliona evra). Iako se u prva tri kvartala 2017. godine država zaduživala većim delom na domaćem tržištu, to nije dovelo do osetnije promene valutne strukture duga. U odnosu na kraj 2016. učešće dinarskog duga je povećano za manje od 1 procentnog poena (na 22%), dok je udeo dolarskog duga blago opao.

Tabela T6-4. Srbija: Javni dug¹ 2000-2017.

	Kretanje javnog duga Republike Srbije u milijardama evra															
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017
I. Ukupne direktne obaveze	14,2	9,6	8,6	8,0	7,9	8,5	10,5	12,4	15,1	17,3	20,2	22,4	22,7	22,5	22,0	22,3
Unutrašnji dug	4,1	4,3	3,8	3,4	3,2	4,1	4,6	5,1	6,5	7,0	8,2	9,1	8,8	8,7	9,0	9,1
Spoljni dug	10,1	5,4	4,7	4,6	4,7	4,4	5,9	7,2	8,6	10,2	12,0	13,4	13,9	13,8	13,0	13,1
II. Indirektne obaveze	-	0,7	0,8	0,8	0,9	1,4	1,7	2,1	2,6	2,81	2,5	2,4	2,1	2,0	1,9	1,8
III. Javni dug (I+II+III)	14,2	10,3	9,4	8,9	8,8	9,8	12,2	14,5	17,7	20,1	22,8	24,8	24,8	24,5	23,9	24,1
Javni dug/BDP (MF)	201,2%	50,2%	35,9%	29,9%	28,3%	32,8%	41,8%	45,4%	56,2%	59,6%	70,4%	75,5%	72,9%	69,2%	65,7%	64,6%
Javni dug/BDP (QM)²	169,3%	52,1%	36,1%	29,9%	28,3%	32,8%	41,9%	44,4%	56,1%	59,4%	70,4%	74,6%	72,2%	70,7%	66,3%	65,2%

1) Prema Zakonu o javnom dugu, javni dug obuhvata dug Republike koji nastaje po osnovu ugovora koji zaključi Republika, po osnovu hartija od vrednosti, po osnovu ugovora, odnosno sporazuma kojim su reprogramirane obaveze koje je Republika preuzela po ranije zaključenim ugovorima, kao i emitovanim hartijama od vrednosti po posebnim zakonima, dug Republike koji nastaje po osnovu date garancije Republike ili po osnovu neposrednog preuzimanja obaveze u svojstvu dužnika za isplatu duga po osnovu date garancije, odnosno po osnovu kontragarancije koju daje Republika, dug lokalne vlasti za koje je Republika dala garanciju.

2) Procena Ministarstva finansija Republike Srbije

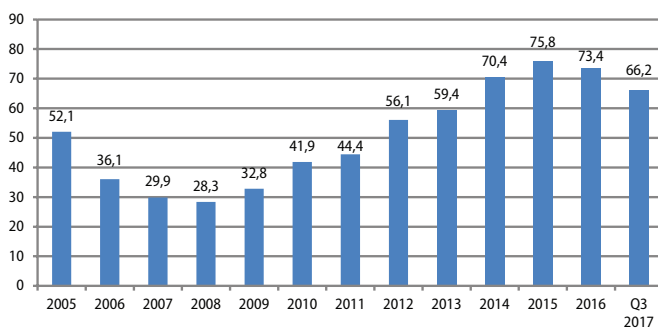
3) Procena QM (Kao osnov za poređenje koristi se suma nominalnog BDP u tekućem i u prethodna tri kvartala). Iznos ne uključuje negarantovani dug lokalnih samouprava

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Pad duga u 2017. je većim delom posledica aprecijacije kursa, koja je nastavljena i u Q3

Osetno smanjenje javnog duga u Q3, kao i u celom periodu od početka godine do kraja trećeg kvartala posledica je snažne aprecijacije dinara prema dolaru i znatne aprecijacije dinara prema evru. Od početka godine do kraja Q3 dinar je prema evru aprecirao za oko 3,3%, dok je prema američkom dolaru aprecijacija bila znatno snažnije i iznosila je oko 13,4%. Usled aprecijacije dinara prema evru i dolaru, javni dug je u Q3 smanjen za oko 400 miliona evra, dok od početka godine ukupno smanjenje javnog duga usled aprecijacije kursa iznosi oko 1,3 mlrd. evra (oko 4% BDP-a).

Grafikon T6-5. Kretanje javnog duga Srbije (% BDP)

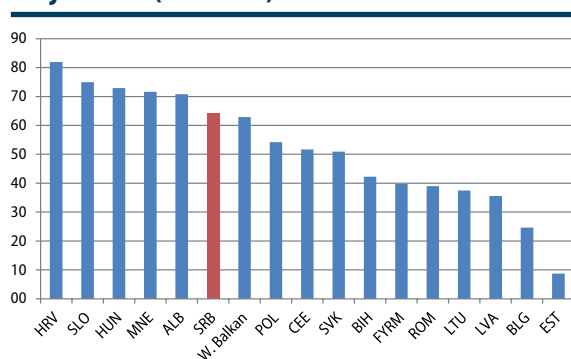
Izvor: Obračun QM-a²

² Uključujući i negarantovani dug lokalnih zajednica

Javni dug Srbije je znatno veći od proseka CIE, a približan proseku Zapadnog Balkana

Apresiasija kursa dinara prema dolaru i evru, kao i uspešno sprovođenje fiskalne konsolidacije javnog sektora u užem smislu (bez javnih preduzeća) u prethodnim godinama, uticali su da u 2017. godini dođe do osetnijeg smanjenja javnog duga. Međutim, javni dug Srbije je i dalje osetno veći od proseka zemalja Centralne i Istočne Evrope (oko 52% BDP-a), a krajem 2017. će verovatno biti na nivou ili nešto iznad proseka zemalja Zapadnog Balkana (oko 63-64% BDP-a). Shodno tome, te uzimajući u obzir kreditni rejting Srbije i visinu izdataka na kamate, fiskalna politika u narednim godinama bi trebalo da bude vođena na način koji bio implicirao dalje postepeno smanjenje nivoa javnog duga. S tim u vezi, posebna pažnja u narednom periodu bi trebalo da bude posvećena reformi i/ili privatizaciji javnih i državnih preduzeća, s obzirom da su u tom pogledu prethodnih godina ostvareni veoma mali pomaci (privatizovana su samo dva velika preduzeća – Železara Smederevo i Galenika, a restrukturiranje je ozbiljno sprovedeno samo u Železnicama Srbije). U suprotnom, postoji rizik da se eventualni gubici javnih i državnih preduzeća u narednim godinama ponovo prevale na budžet konsolidovanog sektora države, što bi moglo nepovoljno da utiče na održivost javnih finansija, kao i na mogućnosti finansiranja razvojnih funkcija države (infrastruktura, nauka, obrazovanje i sl.). Za dalje postepeno smanjenje javnog duga i obezbeđenje dugoročne održivosti javnih finansija neophodno je da fiskalni deficit u dužem vremenskom periodu (desetak godina) bude stabilizovan na niskom nivou, od 0,5-1% BDP-a.

Grafikon T 6-6. Procena nivoa javnog duga na kraju 2017. (% BDP-a)

Izvor: International Monetary Fund, World Economic Outlook Database, October 2017 i obračun autora

Prilozi

Prilog 1. Srbija: konsolidovani bilans sektora države, 2010-2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016				2017				
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4	Q1	Q2	Q3	Q1-Q3
I UKUPNI PRIHODI	1.278,4	1.362,6	1.472,1	1.538,1	1.620,8	1.694,8	414,7	460,8	476,9	490,3	1.842,7	449,9	503,7	497,5	1.451,1
1. Tekući prihodi	1.215,7	1.297,9	1.393,8	1.461,3	1.540,8	1.687,6	413,3	458,8	472,5	488,7	1.833,3	448,0	502,3	496,5	1.446,8
Poreski prihodi	1.056,5	1.131,0	1.225,9	1.296,4	1.369,9	1.463,6	353,2	405,0	405,3	422,2	1.585,8	386,4	444,9	438,7	1.270,0
Porez na dohodak	139,1	150,8	35,3	156,1	146,5	146,8	34,5	37,7	40,5	42,4	155,1	37,5	40,7	43,4	121,6
Porez na dobit	32,6	37,8	54,8	60,7	72,7	62,7	13,3	31,1	18,1	17,8	80,4	18,9	49,0	21,6	89,5
PDV	319,4	342,4	367,5	380,6	409,6	416,1	103,8	114,9	112,7	122,0	453,5	109,6	119,5	127,0	356,1
Akize	152,4	170,9	181,1	204,8	212,5	235,8	57,4	65,5	75,2	67,5	265,6	64,9	65,2	78,3	208,4
Carine	44,3	38,8	35,8	32,5	31,2	33,3	8,6	8,7	9,2	9,9	36,4	9,3	9,7	28,9	
Doprinosi	323,0	346,6	378,9	418,3	440,3	505,7	120,5	130,8	132,6	143,6	527,5	129,6	142,4	140,7	412,7
Ostali poreski prihodi	46,0	43,5	42,6	43,5	57,3	63,3	15,1	16,3	16,9	19,0	67,3	16,6	18,4	17,8	52,9
Neporeski prihodi	159,2	36,9	37,9	34,9	170,9	224,0	60,1	53,8	67,1	66,5	247,5	61,6	57,4	57,7	176,8
II UKUPNI RASHODI	-1.419,5	-1.526,1	-1.717,3	-1.750,2	-1.878,9	-1.844,0	-430,7	-462,9	-463,1	-543,0	-1.899,7	438,2	471,3	459,7	1.369,2
1. Tekući rashodi	-1.224,8	-1.324,8	-1.479,9	-1.549,8	-1.628,0	-1.696,6	-403,9	-419,5	-416,4	-478,2	-1.717,9	415,7	424,9	420,2	1.260,7
Rashodi za zaposlene	-308,1	-342,5	-374,7	-392,7	-388,6	-419,2	-99,8	-104,6	-103,7	-109,5	-417,7	102,5	108,2	106,4	317,1
Kupovina roba i usluga	-202,5	-23,3	-235,7	-236,9	-256,8	-257,6	-57,5	-67,2	-68,4	-90,6	-283,6	60,5	72,7	72,2	205,3
Otplata kamata	-34,2	-44,8	-68,2	-94,5	-115,2	-129,9	-45,9	-32,0	-31,6	-22,0	-131,6	47,4	25,4	31,3	104,1
Subvencije	-77,9	-80,5	-111,5	-101,2	-117,0	-134,7	-18,0	-24,1	-20,4	-50,2	-112,7	18,9	26,6	22,0	67,5
Socijalni transferi	-579,2	-609,0	-652,5	-687,6	-696,8	-710,0	-171,9	-176,3	-178,3	-190,3	-716,8	174,5	178,4	173,2	526,1
od čega: penzije ³⁾	-394,0	-422,8	-473,7	-498,0	-508,1	-490,2	-122,1	-123,8	-123,2	-125,2	-494,2	123,1	124,6	123,9	371,6
Ostali tekući rashodi	-22,9	-31,7	-37,4	-36,9	-53,7	-45,3	-10,7	-15,3	-13,9	-15,7	-55,6	11,9	13,6	15,2	40,7
2. Kapitalni rashodi ⁴⁾	-105,1	-111,1	-126,3	-84,0	-96,7	-114,5	-17,4	-31,2	-37,5	-53,1	-139,3	12,0	35,5	29,7	77,2
3. Aktivirane garancije	-2,7	-3,3	-3,7	-7,9	-29,7	-30,1	-8,7	-11,2	-8,2	-11,0	-39,1	8,3	5,8	6,6	20,7
4. Budžetske pozajmice	-30,0	-25,0	-38,2	-35,6	-55,4	-2,7	-0,6	-1,0	-1,0	-0,7	-3,3	2,2	5,1	3,2	10,5
III KONSOLIDOVANI BILANS	-141,0	-163,5	-245,2	-212,1	-258,1	-149,1	-16,0	-2,1	13,8	-52,8	-57,1	11,8	32,4	37,8	82,0

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Prilog 2. Srbija: međugodišnje realno kretanje konsolidovanog bilansa sektora države, 2010-2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016					2017			
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4	Q1	Q2	Q3	Q1-Q3
I UKUPNI PRIHODI	-1,5	-4,6	0,6	-2,2	3,2	3,1	7,4	7,8	9,2	5,6	7,5	5,3	5,5	1,3	4,0
1. Tekući prihodi	-1,5	-4,4	0,1	-2,6	3,3	3,3	7,3	7,9	8,6	5,8	7,4	5,2	5,6	2,1	4,2
Poreski prihodi	-2,5	-4,1	1,0	-1,7	3,5	0,3	7,1	9,2	7,5	4,8	7,2	6,1	6,0	5,1	5,7
Porez na dohodak	-3,9	-2,9	2,1	-12,2	-8,1	-1,2	4,5	5,2	6,8	1,6	4,5	5,6	4,1	4,0	4,5
Porez na dobit	-3,6	3,9	35,1	2,9	17,4	-15,0	1,2	19,3	55,8	43,4	26,9	37,6	51,9	15,8	38,6
PDV	-0,7	-4,0	0,0	-3,8	5,4	0,2	6,4	14,1	3,2	7,7	7,8	2,4	0,3	9,4	4,1
Akcize	4,2	0,6	-1,2	5,1	1,6	9,4	22,2	13,8	16,6	-2,9	11,4	9,6	-4,0	1,2	1,9
Carine	-14,9	-21,5	-14,0	-15,6	-6,5	5,9	7,4	9,6	10,2	5,4	8,1	5,2	6,6	4,2	5,3
Doprinosi	-6,5	-3,9	1,9	2,6	3,1	-2,1	2,7	3,2	3,7	2,9	3,2	4,4	5,1	3,0	4,1
Ostali poreski prihodi	14,5	-15,2	-8,8	-5,2	29,2	8,9	10,9	0,7	-2,8	12,7	5,1	7,0	9,5	2,1	6,2
Neporeski prihodi	5,8	-6,1	-6,2	-8,7	1,5	27,9	8,5	-1,1	15,9	12,8	9,3	-0,5	3,1	-16,5	-5,4
II UKUPNI RASHODI	-1,7	3,3	4,3	-0,3	5,2	-3,2	5,7	4,9	2,3	-3,7	1,9	-1,3	-1,7	-3,6	-2,2
1. Tekući rashodi	-2,2	3,1	4,1	-2,7	2,9	-1,4	3,7	2,7	0,4	-5,1	0,2	-0,1	-2,2	-2,0	-1,5
Rashodi za zaposlene	-5,9	0,4	2,0	-2,6	-3,1	-9,7	-0,4	-0,4	-0,4	-4,5	-1,4	-0,4	-0,2	-0,4	-0,3
Kupovina roba i usluga	-0,3	4,3	1,5	-6,6	6,2	-1,1	11,3	13,5	4,2	7,7	8,9	2,1	4,5	2,5	3,0
Otplata kamata	-0,3	17,4	41,9	28,8	19,3	11,2	11,6	-2,6	-3,4	-10,4	0,2	0,2	-23,5	-4,0	-8,0
Subvencije	40,6	7,4	29,1	-15,6	13,2	13,6	-5,3	0,5	-20,0	-26,2	-17,3	1,8	6,9	4,6	4,7
Socijalni transferi	13,9	5,8	-0,1	-2,1	-0,7	0,5	1,6	0,8	1,0	-3,7	-0,1	-1,5	-2,4	-5,7	-3,2
od čega: penzije ⁵⁾	-3,9	3,9	4,4	-2,3	-0,1	-4,8	-0,5	0,2	-0,2	-0,8	-0,3	-2,2	-2,9	-2,3	-2,5
Ostali tekuci rashodi	-6,1	23,9	9,9	-8,4	42,6	-16,7	30,0	21,8	39,9	4,0	21,4	7,8	-14,1	5,8	-1,5
2. Kapitalni rashodi ⁶⁾	-11,8	5,3	6,0	-38,2	12,7	16,8	64,1	30,7	25,3	3,6	20,3	-33,2	9,7	-23,1	-13,2
3. Aktivirane garancije	-2,7	-3,3	-3,7	248,7	267,8	0,1	25,3	36,0	8,2	43,4	28,5	-7,9	-50,2	-21,7	-28,8
4. Budžetske pozajmice	-30,0	-25,0	-38,2	44,2	52,2	-95,1	27,7	19,9	43,7	-3,3	20,8	243,9	372,8	223,1	287,7

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF